

Sygn. akt I C 2147/17 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, I Wydział Cywilny,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Bulkowski

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Karolina Mazan - Berent

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2017 r., w O., na rozprawie,

sprawy z powództwa P. (...) z siedzibą we W.

przeciwko M. J.

o zapłatę

oddala powództwo.

SSR Tomasz Bulkowski

Sygn. akt I C 2147/17 upr

UZASADNIENIE

Powód P. (...) z siedzibą we W. złożył pozew przeciwko pozwanej M. J. domagając się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 1644,10 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że dochodzona kwota wynika z umowy bankowej łączącej pozwaną z (...) Bank S.A., od którego powód nabył wierzytelność w drodze cesji.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości, wskazała iż nigdy nie brała karty i nie wie czego sprawa dotyczy. Dodatkowo podniosła zarzut przedawnienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 13 lutego 2015r. (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. zawarł z powodem umowę sprzedaży bliżej nieokreślonych wierzytelności.

(okoliczność niesporna, umowa k. 9 - 12)

W dniu 30 maja 2017r. powód wystawił wyciąg z Ksiąg rachunkowych Funduszu Sekurytyzacyjnego i Ewidencji Analitycznej nr (...), z którego wynika, że zadłużenie pozwanej wynosi 1644,10 zł.

(wyciąg k. 8)

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się na dokumentach przedłożonych przez powoda, albowiem ich prawdziwość nie była kwestionowana.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Powód nie udowodnił, że przysługuje mu jakiekolwiek roszczenie względem strony pozwanej. Zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na tym, kto z faktu tego wywodzi skutki prawne. Na gruncie prawa procesowego odpowiednikiem art. 6 kc jest przepis art. 232 kpc, zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W myśl przytoczonych przepisów, to na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie.

W ocenie Sądu powód nie udowodnił, aby przysługiwało mu roszczenie dochodzone pozwem, gdyż nie wykazał, aby rzeczywiście doszło do przelewu wierzytelności na jego rzecz.

Stosownie do treści art. 509 § 1 i 2 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Tym samym, celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę. W wyniku przelewu przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Wierzytelność przechodzi na nabywcę w takim stanie, w jakim była w chwili zawarcia umowy o przelew. Przedmiotem przelewu jest zaś wierzytelność, tj. prawo podmiotowe wierzyciela do żądania od dłużnika świadczenia. Nie ulega również najmniejszej wątpliwości, iż wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia powinna być w dostateczny sposób oznaczona (zindywidualizowana). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego określenia stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność, a zatem oznaczania stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Strony stosunku, świadczenie oraz przedmiot świadczenia muszą być oznaczone bądź przynajmniej możliwe do oznaczenia (oznaczalne) w momencie zawierania umowy przenoszącej wierzytelność (por. Kodeks cywilny. Komentarz pod red. A. Kidyby, Tom III, Zobowiązania – część ogólna, Lex 2010 r.).

W umowie przelewu wierzytelności z dnia 13 lutego 2015 r. wskazano jedynie, iż na jej podstawie powód nabył od (...) Bank S.A. we W. wierzytelności pieniężne. Miały one być szczegółowo opisane w załączniku nr 1 a i 1 b do niniejszej umowy. Podkreślić trzeba, iż powód nie wykazał w szczególności istnienia następstwa prawnego pomiędzy (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W., z którym pozwana zawarła umowę bankową, a (...) Bank S.A. we W., z którym powód zawarł umowę sprzedaży wierzytelności. Strona powodowa nie przedłożyła chociażby wyciągu z Krajowego Rejestru Sądowego, który należycie dokumentowałby powyższy fakt.

Nadto, w przedłożonej przez powoda umowie przelewu wierzytelności brak jest konkretnego odniesienia do wierzytelności dochodzonej od pozwanej z tytułu umowy bankowej. Powód przedstawił jedynie wyciąg z elektronicznego załącznika do Umowy Sprzedaży Wierzytelności, w którym wymieniona jest pozwana. Dokument ten nie został przez nikogo podpisany i stanowi jedynie odwzorowanie zawartości odpisu. W ocenie Sądu może on jedynie stanowić dowód tego, iż wyciąg taki został sporządzony. Strona powodowa nie podała jakiej konkretnie umowy wskazany odpis dotyczy. Powód wskazał jedynie, iż jest to załącznik do Umowy Sprzedaży Wierzytelności. Z powyższego dokumentu nie wynika natomiast z kim i kiedy została zawarta przedmiotowa umowa, ani czego konkretnie dotyczyła. Zdaniem Sądu nie stanowi on potwierdzenia istnienia wymagalnej wierzytelności względem pozwanej w kwocie dochodzonej pozwem. Dokument ten wobec braku możliwości zweryfikowania jego treści nie może w ocenie Sądu stanowić dostatecznego dowodu na okoliczność nabycia dochodzonej wierzytelności.

Ponadto powód nie wykazał, aby wierzytelność względem pozwanej rzeczywiście przysługiwała pierwotnemu wierzycielowi. Złożona przez powoda kserokopia umowy bankowej nie została poświadczona za zgodność z oryginałem. Nie można zatem uznać jej za wiarygodny dowód świadczący o przysługiwaniu wierzytelności pierwotnemu wierzycielowi. Pozwana twierdziła bowiem, że nie zawierała umowy na jaką wskazywał powód.

Wskazać też trzeba, że gdyby nawet przyjąć, iż powód skutecznie wykazał nabycie wierzytelności w stosunku do pozwanej, to powództwo podlegałoby oddaleniu z uwagi na skutecznie podniesiony zarzut przedawnienia roszczenia.

Zgodnie z brzmieniem art. 117 § 1 kc z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu.

Art. 118 kc wskazuje zaś, że jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata. Zgodnie z art. 120 § 1 kc bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

Z treści pozwu wynika, że umowa limitu kredytowego została rozwiązana, a (...) Bank S.A. we W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny dnia 16 marca 2011 roku. Roszczenie z tytułu tej umowy stało się wymagalne najpóźniej w tym dniu.

Bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwzięto bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia (art.123§1pkt1kpc). Powód dołączył kopię postanowienia Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 5 maja 2011r. w sprawie o sygn. X Co 2491/11 o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu obejmującymi wierzytelność wynikającą z umowy limitu kredytowego. Zakładając że pozwaną i bank łączyła umowa kredytu, to na skutek wystąpienia przez bank o nadanie klauzuli wykonalności doszłoby do przerwania biegu przedawnienia (por. m.in. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r. III CZP 101/03 OSNC 2005/4/58, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2004 r. II CK 276/04). Zaznaczyć jednak trzeba, że wniosek taki nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia objętego tym tytułem wobec cesjonariusza niebędącego bankiem (zob. uchwała SN z 9 czerwca 2017r., w sprawie o sygn. akt. III CZP 17/17).

Po przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo (art.123 § 2 kpc), zatem w tym wypadku najpóźniej od 16 marca 2011 roku zacząłby biec trzyletni termin przedawnienia, gdyż roszczenie związane jest z prowadzeniem działalności gospodarczej. Na kopi tytułu wykonawczego (karta 31v akt sprawy) znajduje się adnotacja Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Olsztynie – K. Ś. z dnia 13.09.2011r., z której wynika, że na podstawie wystawionego przez siebie tytułu egzekucyjnego bank prowadził postępowanie egzekucyjne w roku 2011, w toku której poniósł koszty 50,20 zł. Wskazać jednak należy, że czynności te nie spowodowałyby przerwania biegu przedawnienia w stosunku do nabywcy wierzytelności nie będącego bankiem.

Sąd podziela stanowisko wyrażone, przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 listopada 2014 r. (II CSK 196/14, Biul. SN 2015/2/11), zgodnie z którym do przerwania biegu przedawnienia nie wystarczy identyczność wierzytelności, niezbędna jest identyczność osób, na rzecz których/przeciwko którym dana czynność, obiektywnie zdolna do przerwania przedawnienia, została dokonana. Sąd Najwyższy wskazał, że z istoty instytucji przedawnienia wynika, że przerwanie biegu przedawnienia następuje w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela: dotyczy tego roszczenia, które jest zabezpieczone, dochodzone, ustalone lub egzekwowane, jest skuteczne przeciwko osobie, wobec której kieruje się czynność i z korzyścią na rzecz osoby dokonującej czynności. Wniosek wierzyciela o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności jest czynnością przerywającą bieg przedawnienia przedsięwziętą w celu zaspokojenia roszczenia (por. m.in. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r. III CZP 101/03 OSNC 2005/4/58, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2004 r. II CK 276/04). Czynnością taką jest też niewątpliwie wniosek o wszczęcie egzekucji. Jest to bowiem czynność zmierzająca bezpośrednio do zaspokojenia roszczenia. Wniosek o wszczęcie egzekucji wywoła zatem skutek w postaci przerwy biegu przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym jednak o tyle o ile będzie pochodził od wierzyciela, którego osobę wskazuje tytuł egzekucyjny i na rzecz którego temu tytułowi została nadana klauzula wykonalności.

Można także zasadnie twierdzić, że po umorzeniu postępowania egzekucyjnego, przedawnienie rozpoczęłoby bieg na nowo (art. 124 kc) jednak w tych samych granicach podmiotowych (wynikających z tytułu wykonawczego). Zdaniem Sądu brak podstaw do twierdzenia, że skutek rozpoczęcia biegu przedawnienia na nowo po umorzeniu postępowania egzekucyjnego może odnosić się do sytuacji, gdy uprawnionym do wszczęcia ponownej egzekucji jest już inny niż wymieniony w pierwotnym tytule wykonawczym wierzyciel.

Nie mogłoby umknąć uwadze, że przerwa biegu przedawnienia zostałaby spowodowana czynnością banku zmierzającą do egzekwowania roszczenia, podczas gdy nabywcy nie będącemu bankiem miałyby służyć do jego dochodzenia. Nabywca wierzytelności nie będący bankiem nabywa wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wchodzi w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo. Czynność wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez bank wywołuje materialnoprawny skutek przerwy biegu przedawnienia jedynie w stosunku do wierzyciela objętego bankowym tytułem wykonawczym, natomiast nabywca wierzytelności nie będący bankiem, nawet jeżeli nabycie nastąpiło po umorzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. i rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia w stosunku do banku na nowo, nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem.

Wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego prowadzi do wniosku, że skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób, niż w nim wskazane za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania egzekucyjnego jako czynności wierzyciela - banku prowadzącej do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela i nie dotyczą nabywcy nie będącego bankiem.

Podsumowując, można powtórzyć za Sądem Najwyższym, działania podejmowane przez bank na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego nie mają żadnego wpływu na przerwanie biegu przedawnienia roszczenia w stosunku do nabywcy nie będącego bankiem. (uchwała z 19.02.2015r. III CZP 103/14, podobnie uchwała z 29 czerwca 2016 roku III CZP 29/16, uchwała z 7 czerwca 2017r. III CZP 17/17).

Mając na uwadze powyższe, roszczenie w chwili złożenia pozwu było już przedawnione i z uwagi na zgłoszony zarzut przedawnienia stosownie do postanowień art. 117 § 2 kc podlegałoby oddaleniu, gdyby oczywiście powód wykazał, że nabył skutecznie wierzytelność.

Mając na względzie wszystkie powyższe okoliczności, Sąd powództwo oddalił.

SSR Tomasz Bulkowski